

BYDELSMOR

grunduddannelse

DEL 1

Intro
til grund-
uddannelsen

DEL 2

Plan for
grund-
uddannelsen

DEL 3

Materiale-
liste

DEL 4

Aktiviteter
til grund-
uddannelsen

INTRO til grunduddannelsen for Bydelsmødre

I **introen** til grunduddannelsen beskrives **målet, temaerne** og den anbefalede længde for uddannelsen. Derudover præsenteres de krav, som kommende Bydelsmødre skal leve op til for at modtage et diplom fra Bydelsmødrenes Landsorganisation.

Det er også en intro til underviseren. Vi præsenterer nogle gode råd og konkrete forslag til, hvordan grunduddannelsen gribes an.

Mål for Bydelsmødrenes grunduddannelse

Målet for Bydelsmødrenes grunduddannelse er, at de kommende Bydelsmødre tilegner sig konkrete metoder til arbejdet som Bydelsmødre og får viden om og bliver for-trolige med grunduddannelsens temaer:

- Viden om familien
- Viden om sundhed
- Viden om lokalsamfundet
- Viden om, forståelse for og praktiske erfaringer med arbejdet som Bydelsmor

Grunduddannelsens længde og opbygning

Grunduddannelsen for Bydelsmødre anbefales at være på minimum 52 timer i alt. Den præsenterede grunduddannelse strækker sig over 14 moduler. Det første og sidste modul er på ca. 5 timer. De øvrige 12 moduler er på 3 time inkl. pause, (se planen for grunduddannelsen del 2).

Det er centralt for grunduddannelsens videre forløb og for værdien af Bydelsmødrenes frivillige arbejde, at I bruger tid på at ryste holdet sammen. En god relation er bl.a. udgangspunkt for lysten til at være aktiv i undervisningen og efterfølgende at kunne bruge og hjælpe hinanden som Bydelsmødre.

Grunduddannelsen kan udbygges senere med ekstra kurser og forskellige temaaftener. Se listen for ekstra kurser på www.bydelsmor.dk

Forventninger og krav til de kommende Bydelsmødre

For at kunne bestå grunduddannelsen og modtage diplom fra Landssekretariatet, forventes det at:

- De kommende Bydelsmødre har deltaget i minimum 90 procent af undervisningen
- De kommende Bydelsmødre har deltaget aktivt i undervisningen
- De kommende Bydelsmødre har løst begge hjemmeopgaver

Når I nærmer jer grunduddannelsens afslutning kontakter I Bydelsmødrenes Landssekretariat, som udsteder diplom til de Bydelsmødre, som har bestået grunduddannelsen.

INTRO til underviseren

For at undervisningen fungerer er det vigtigt at underviserne har erfaring med undervisning af målgruppen og samtidig har faglig viden om det relevante tema.

Mange steder har det været en stor succes at supplere faglighed og erfaring med målgruppen med viden om lokalområdet. Det vil sige, at man så vidt som det er muligt, rekrutterer undervisere blandt lokale fagpersoner.

At bruge lokale fagpersoner i undervisningen sikrer to ting. Dels konkretiseres temaerne i et lokalt perspektiv, og dels er det her de kommende Bydelsmødre møder og opbygger deres lokale faglige netværk, fx til sundhedsplejersker, pædagoger og sagsbehandlere.

I undervisningsplanen for grunduddannelsen er der forslag til undervisere, både konkrete personer og konkrete faggrupper. Denne liste kan bruges som inspiration eller man kan henvende sig til de foreslåede personer.

Gode råd til undervisning af Bydelsmødre

Herunder præsenterer vi en lang række gode råd til underviseren. Rådene fungerer "dobbelt". Det vil sige, at rådene er gode i undervisningssammenhænge til at skabe dialog og tillidsfulde relationer, og samtidig viser de, hvordan de kommende Bydelsmødre kan møde andre kvinder med respekt, tillid, anerkendelse og inddragelse.

Konkret og håndgribelig

Undervisningen skal være håndgribelig og indeholde mange konkrete eksempler. Emnerne skal hver gang

knyttes til den virkelighed, de kommende Bydelsmødrene lever i. Dvs. at der skal knyttes tråde til lokalsamfundet, som både kan være lokale aktører eller de kommende Bydelsmødres egne erfaringer og viden.

På den måde sikres det, at den viden som præsenteres, giver umiddelbar mening, og er direkte anvendelig for de kommende Bydelsmødre.

Dialogisk og inddragende

Det er helt centralt, at der hver kursusgang er tid til samtale og refleksion for de kommende Bydelsmødre.

Dialog skaber mulighed for refleksion og dermed for læring. Refleksion og læring opstår bedst, når de kommende Bydelsmødre aktivt deler deres tanker med andre og ikke sidder passivt og lytter. Det er gennem dialogen, at inspirationen og den nye viden fra oplægget bliver omsat til de kommende Bydelsmødres egen hverdag og opgaver. Derfor skal undervisningen tage udgangspunkt i dialogens rammer.

En måde at gøre det på er ved at bruge følgende tre spørgeteknikker:

- **Autentiske spørgsmål:** Stil spørgsmål, som sætter tanker i gang.
- **Optag af svar:** Brug de kommende Bydelsmødres svar til at formulere nye spørgsmål.
- **Høj værdsætning:** Bring de kommende Bydelsmødres svar og meninger videre til de andre, ved at gentage dem, udbygge dem eller kvalificere dem. Det understreger at de kommende Bydelsmødres ytringer er værd at tale om.¹⁾

1) Olga Dysthe, norsk professor i praktisk pædagogik, Det flerstemmige klasserum (1997: 61)

Inddrag de kommende Bydelsmødre aktivt i undervisningen

Brug de kommende Bydelsmødres erfaringer, som eksempler, og beskriv hvordan man kunne håndtere sådan en oplevelse. Hvilke erfaringer har de selv, eller har de kendskab til?

Styr debatten

Kvinderne har ofte meget at bidrage med. Det er derfor vigtigt, at underviseren styrer debatten og stiller specifikke spørgsmål, så debatten holder sig indenfor temaet, og alle får mulighed for at sige noget

Fokus på Bydelsmødrenes rolle som formidlere og brobyggere

- Underviseren skal fokusere på Bydelsmødrenes rolle som formidlere og brobyggere. De kommende Bydelsmødre skal opleve, at undervisningen ruster dem til at blive Bydelsmødre.
- Det skal understreges, at Bydelsmødrene i deres arbejde, til hver en tid, kan søge sparring eller overdrage en "sag" til fagpersoner, hvis de har brug for professionel assistance.

5 gode vaner

Præsentér de fem gode vaner, som støtter en dialogisk undervisningsform, og som de kommende Bydelsmødre kan have i baghovedet både i undervisningen og efterfølgende i mødet med kvinder.

- **Respekt.** Anerkend hinandens opfattelser af verden. I behøver ikke være enige.
- **Nærvær.** Lyt aktivt.
- **Nysgerrighed.** Spørg ind til det, du ikke forstår.
- **Giv plads.** Der skal være plads til alle, ved fx at give de andre tid til at tænke over det, du fremlægger.
- **De fysiske rammer.** De bedste rammer for dialog er, når alle kan se hinanden.

Bydelsmødrenes mappe

Bydelsmødrene har hver en mappe, hvor de samler de materialer, de får på uddannelsen.

Bydelsmødrenes mappe

- Oversigt med hovedpointer fra undervisningsgangen.
- Kontaktinformation til relevante lokale aktører. Det allerbedste er, hvis der henvises direkte til en kontaktperson, som Bydelsmødrene kan henvende sig til. Det skaber større tillid og tryghed.
- Liste over hvilke institutioner, Bydelsmødrene kan tage kontakt til - eksempelvis hvor Bydelsmoderen kan henvende sig, hvis hun møder en kvinde med spørgsmål om kontanthjælp eller som har psykiske vanskeligheder.
- Der kan udleveres ekstra brochurer, som Bydelsmødrene kan dele ud til de kvinder, de møder.
- Henvisninger til steder på nettet, hvor mere information kan findes.
- Lav en lille IT-opgave, som de kommende Bydelsmødre kan løse til næste gang. Se Grunduddannelsen "Aktiviteter til grunduddannelsen".

FORSLAG til undervisningens opbygning

Grunduddannelsen er en blanding af oplæg og praktiske øvelser. De praktiske øvelser er centreret omkring Bydelsmødrenes metoder. Erfaringerne viser, at det er vigtigt for de kommende Bydelsmødre, undervejs i grunduddannelsen at afprøve metoderne og sammen erfare, hvordan de arbejder som Bydelsmødre. Det giver konkret viden og mulighed for at styrke Bydelsmødrenes rolle dér, hvor de færdes. I skemaet kan du se forslag til, hvordan du kan strukturere undervisningen.

TID	AKTIVITET	METODE
10 min.	Kort præsentation af underviser og dagens tema.	Oplæg
3 min.	To og to gennemgår de kommende Bydelsmødre, hvad de allerede ved om temaet: <ul style="list-style-type: none">• Alle kommer til orde og retter opmærksomheden mod dagens tema.• De kommende Bydelsmødre lærer at bruge hinanden og har dermed ikke kun fokus på dialog med underviseren.	Samtale Refleksion
3 x 30 min. 45 min.	Dagens tema deles op i tre hovedpointer, som gennemgås på samme måde: <ul style="list-style-type: none">• Kort fagligt oplæg om første hovedpointe.• Uddel materialer, som underbygger og konkretiserer pointerne og giver en oversigt i de relevante referencer til institutioner og fagpersoner, som Bydelsmødrene kan få brug for i deres arbejde.• Bydelsmødrene reflekterer over den præsenterede viden ved at vende oplægget i små grupper.• Bydelsmødrene stiller uddybende spørgsmål til oplægget og debatterer temaet. <p>Det er dog vigtigt, at det her fortsat er underviserne, der styrer debatten og holder den indenfor dagens tema.</p> <p>Denne proces gentages for hver hovedpointe.</p> <p>Hver runde tager ca. 30 min.</p>	Oplæg (15min.) Refleksion (3 min.) Plenum (10 min.) Gruppearbejde

TID	AKTIVITET	METODE
45 min.	<p>Dagens tema sættes i relation til Bydelsmødrenes arbejde. På baggrund af en kort casebeskrivelse, øver de kommende Bydelsmødre sig på, hvordan de vil håndtere rådgivningen i det aktuelle tema. To oplagte aktiviteter er refleksion i mindre grupper og rollespil.</p> <ul style="list-style-type: none">• Gruppearbejde: fælles refleksion i mindre grupper, hvor alle byder ind.• Rollespil i mindre grupper, hvor en Bydelsmor påtager sig rollen som kvinden, der har et spørgsmål, som relaterer sig til dagens tema. En anden påtager sig rollen som Bydelsmor, der forsøger at hjælpe kvinden i henhold til, hvad de har lært i undervisningen. <p>Som forberedelse formuleres to cases, der beskriver kvinder, som oplever udfordringer omkring det aktuelle tema.</p>	Gruppearbejde
15 min.	<p>Opfølgning på gruppearbejde i plenum. Der snakkes om, hvad de kommende Bydelsmødre har lært og hvad de synes har været mest interessant.</p>	Plenum
10 min.	<p>Afrunding af dagen. Forslag til øvelse:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alle de kommende Bydelsmødre går ud på gulvet.• Man mødes med forskellige og fortæller, hvilken pointe man husker bedst fra dagens undervisning, hvad der var det mest interessante eller hvad man kan tage med videre.• Underviseren siger til, når man skal finde en ny makker <p>Det er en måde at aktivere hjernen på og et brugbart redskab til at huske nogle vigtige pointer samtidig med, at man deler viden med de andre.</p>	Øvelse

Festlig afslutning på grunduddannelsen

Det er en god idé at afslutte uddannelsesforløbet, som en særlig begivenhed. Organiser at Bydelsmødrene kommer op på fx Rådhuset og får diplommet overrakt af en borgmester.

